

L'hereva de Lula ho té tot a favor

Els brasilers trien nou president aquest diumenge, 3 d'octubre. Les enquestes, ara per ara, mostren un clar avantatge de Dilma Rousseff, candidata del Partit dels Treballadors i aposta personal del president Lula da Silva, que, amb molta probabilitat, es convertirà en la seva successora.

De guerrillera marxista a primera presidenta de la història del Brasil. Aquesta és la frase que pot resumir la trajectòria de Dilma Rousseff si, finalment, aquest diumenge, 3 d'octubre, es proclama guanyadora de les eleccions presidencials que es duran a terme en aquell país de l'Amèrica del Sud. De fet, aquestes darreres setmanes, Rousseff ha capgirat completament les enquestes: el mes de juliol, amb un 36% d'intenció de vot, anava un punt percentual darrere el candidat socialdemòcrata, José Serra. A hores d'ara, però, Rousseff ha pogut superar el seu principal rival, i

arriba a tenir un 51% del suport dels votants, un percentatge que, fins i tot, dobla el de Serra. D'aquesta manera, si el resultat que pronostiquen les enquestes s'acompleix, a Rousseff no li caldrà passar una segona volta per convertir-se en la successora del president Lula da Silva.

Sigui com sigui, la victòria més que probable de Rousseff té més a veure amb el llegat del president Lula que no pas amb mèrits propis. Tot i que la seva trajectòria els darrers vuit anys, en què ha ocupat els ministeris de Mines i Energia i el de la Presidència, li avalen la capacitat, el fet cert és que al Brasil

ningú no dubta que si Rousseff arriba a la presidència serà gràcies a la feina feta pel govern de Lula, com també a l'aval del president sortint. De fet, Rousseff ha estat l'aposta personal de Lula da Silva, que a principi d'any la va designar oficialment com a successora, fins i tot abans que la candidatura fos confirmada pel Partit dels Treballadors. Segons alguns analistes, els bons resultats econòmics que ha obtingut el govern els darrers mesos beneficiaran la candidata proposada pel president. "El sentit comú fa pensar que l'èxit relatiu en els àmbits de la redistribució de la renda i de l'augment de l'ocupa-

El president Lula da Silva aixeca el braç de la candidata del Partit dels Treballadors, Dilma Rousseff, durant un acte de la campanya de les eleccions presidencials del Brasil, a l'estat de São Paulo, el dia 18 de setembre poppassat.

davant de militants històrics que semblaven més ben situats.

El paper de Lula. L'èxit de la política econòmica aplicada durant els vuit anys de govern de Lula da Silva ha estat reconegut gairebé per tothom, al Brasil, sobretot pel que fa a la reducció de la desigualtat social que pateix el país. D'aquesta manera, els principals candidats a l'elecció presidencial es mostren disposats a mantenir, i fins i tot a augmentar, els programes d'ajut social. Per aquesta raó, amb l'objectiu de capitalitzar aquest èxit i fer-lo repercutir positivament en la candidatura de Dilma Rousseff, el president Lula da Silva s'ha implicat fort en la campanya electoral. Lula, de fet, s'ha convertit en el veritable protagonista dels actes de campanya del Partit dels Treballadors. Per tot plegat, no hi ha dubte que Rousseff es beneficiarà de l'índex de popularitat aclaparador, més del 80%, de què gaudeix el president Lula.

Mentrestant, els altres dos principals candidats, José Serra, del Partit Socialdemòcrata Brasiler (PSDB), i Marina Silva, del Partit Verd (PV), s'han limitat a mirar de centrar les seves intervencions en aquells aspectes que consideren més febles de l'acció de govern del president Lula. Per exemple, els espais electorals transmesos per televisió de la candidatura de José Serra han tendit a emfasitzar les propostes de millorar la sanitat pública. Cal tenir en compte que els espais de què disposen a la ràdio i la televisió els partits durant la campanya electoral són una peça clau de les eleccions, perquè aquests dos mitjans són les fonts d'informació principals i gairebé úniques que tenen la gran majoria dels votants.

La campanya electoral, en aquest sentit, compta amb tres debats televisats, el primer dels quals va tenir lloc el dia 5 d'agost; el segon serà el 12 de setembre i el darrer és programat per al 30 de setembre, és a dir, tres dies abans de la data de les eleccions. Un dels principals temes dels debats ha estat,

ció al final del mandat de Lula repercutiran positivament en la candidatura de Rousseff", assenyalava no fa gaire el columnista Fernando Canzian, al diari *Folha de São Paulo*.

Sigui com vulgui, a 62 anys d'edat, Rousseff gaudeix d'una trajectòria política notable. Tot i que es va criar en un barri de classe alta de Belo Horizonte, la jove Dilma, filla d'un mestre d'escola d'origen búlgar, es va veure atreta pel socialisme. Després del cop d'estat que el Brasil va patir l'any 1964, Rousseff es va involucrar en la lluita contra la dictadura, i formà part de diversos grups guerrillers, com

ara l'Escamot de Llibertat Nacional (COLINA). Per aquest motiu, va ser detinguda, torturada i empresonada del 1970 al 1972. Després d'això, va participar en la fundació del Partit Democràtic del Treball (PDT), amb el qual va esdevenir secretària municipal de Finances a la ciutat de Porto Alegre, situada a l'estat de Rio Grande do Sul, i posteriorment secretària de Mines i Energia d'aquest estat. L'any 2001 es va afiliar al Partit dels Treballadors, on ha acabat convertint-se en una peça clau dels governs de Lula da Silva i en la persona de confiança del president a l'hora de succeir-li. Fins i tot ha passat

Els tres principals candidats i els seus programes

	■ MARINA SILVA	■ DILMA ROUSSEFF	■ JOSÉ SERRA
PARTIT	Partit Verd	Partit dels Treballadors (PT)	Partit de la Socialdemocràcia Brasileira (PSDB)
NAIXEMENT	Breu Velho, Acre, 1958	Belo Horizonte, 1947	São Paulo, 1942
FORMACIÓ	Historiadora	Economista	Economista
CÀRRECS	Ministra de Medi Ambient (2003-2008), amb el PT	Secretària de Mines i Energia (1999-2002), ministra de Mines i Energia (2003-2005) i ministra de la Presidència (2005-2010)	Ministre de Planificació (1995-1996) i ministre de Salut (1998-2002), alcalde de Sao Paulo (2005-2006) i governador de l'estat de Sao Paulo (2007-2010)
ELECCIONS EN QUÈ HA PARTICIPAT	A l'Assemblea de l'estat d'Acre (1990) i al Senat (1994 i 2002)	Cap	Candidat a la presidència del Brasil el 2002, a l'alcaldia de Sao Paulo el 2004 i a governador de Sao Paulo el 2006
PROGRAMA ELECTORAL			
POLÍTICA ECONÒMICA 	Reduir la despesa per contenir inflació, reduir nivell d'endeutament públic.	Mantenir l'estabilitat econòmica, amb equilibri fiscal, control de la inflació, reduir la despesa pública que no comprometi les inversions.	Promoure un ajustament dels comptes públics a través d'una retalla de la despesa, estimular i crear noves condicions per a la inversió privada.
POLÍTICA SOCIAL 	Implementar la tercera generació del programa Bolsa Família, és a dir, continuar amb la distribució de la renda, però afavorint la professionalització dels joves.	Continuar amb la inversió social iniciada per Lula, especialment educació i salut, joventut i infància; continuar valoritzant el servei públic, ampliar el programa Bolsa Família, posar fi a la pobresa en els propers deu anys.	Mantenir i reforçar la Bolsa Família.
EDUCACIÓ 	Remuneració justa per als professors, treballadors més qualificats per àrees estratègiques.	Millorar la qualitat de l'educació, augmentar salaris als professors, augmentar beques perquè molts alumnes puguin continuar a l'escola.	Donar més ajuts perquè els joves puguin continuar els estudis.
SEGURETAT 	Invertir en tecnologia, més per l'àmbit de la intel·ligència que en la repressió.	Reforçar els programes que ja existeixen.	Crear un ministeri de seguretat pública, crear un braç de la policia federal per la frontera per combatre el trafic de droga i d'armes.

Els principals candidats a la presidència del Brasil durant el debat televisiu que es va dur a terme el 12 de setembre passat. D'esquerra a dreta, hi apareixen Marina Silva (PV), Dilma Rousseff (PT), Plínio de Arruda (PSOL) i José Serra (PSDB).

evidentment, el que té relació amb els programes d'ajut al benestar social, que els tres candidats més ben situats –Rousseff, Serra i Silva– s'han mostrat disposats a ampliar. Alguns altres temes candents de la campanya electoral han estat la creació d'ocupació, l'educació i la seguretat. En tots tres casos, mentre Dilma Rousseff ha defensat el manteniment d'una línia semblant a la realitzada pel govern, els altres dos candidats han fet propostes per tal de millorar-la. Alguns experts, tanmateix, assenyalen que els principals reptes del nou president han de ser controlar la inflació, afavorir tant la inversió privada com la pública i aplicar programes de formació dels treballadors a gran escala. Sigui com sigui, segons la majoria d'analistes, vistos els arguments exposats pels candidats durant el primer debat televisat, i tenint en compte el gran avantatge que té Dilma Rousseff a les enquestes, és difícil que els debats puguin influir en el resultat final que pronostiquen els sondatges.

Els darrers dies, la campanya s'ha enrairat pels comentaris que el president Lula da Silva ha fet sobre la llibertat d'informació, en què ha criticat gairebé diàriament que la premsa difongués notícies sobre suposades irregularitats comeses pel govern. En resposta a això, el dia 21 de setembre un grup d'intel·lectuals, entre els quals hi ha

jutges, polítics, ex-diplomàtics i historiadors, va fer públic un manifest en què advertia d'una possible deriva del

Brasil cap a l'autoritarisme. Els signataris del document asseguren que si el Partit dels Treballadors aconsegueix les tres cinquenes parts dels escons del Congrés dels Diputats, el nou president estaria en condicions d'impulsar reformes constitucionals fetes a la seva mida.

Al rerefons de la lluita entre els dos principals candidats, Dilma Rousseff i José Serra, hi ha una qüestió de model que afecta, a grans trets, dues maneres diferents de veure el paper que ha de tenir l'estat. Així, les opinions de Rousseff i Serra difereixen principalment en aspectes com ara la intervenció de l'estat en l'economia, les mesures fiscals o bé la política internacional. En aquest sentit, almenys segons que indiquen les enquestes, sembla que les classes més desfavorides, que són majoria al Brasil, no estan disposades a perdre els beneficis que han obtingut durant els vuit anys que Lula ha estat president.

Xevi Camprubi

Cultura Museus

MUSEU D'HISTÒRIA DE CATALUNYA

EXPOSICIÓ

LA NOVA CANÇÓ

LA VEU D'UN POBLE

MUSEU D'HISTÒRIA DE CATALUNYA

3 juny - 31 octubre 2010

ÚLTIM MES!

Tel. 93 225 47 00
www.mhcat.cat

Amb la col·laboració de
Institut Català de les Indústries Culturals

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació

